

KLAUZULA ROZSZERZAJĄCA
zakres ubezpieczenia prac budowlano-montażowych o ryzyko
UTRATY SPODZIEWANEGO ZYSKU

Przyjęta Uchwałą Zarządu Commercial Union Polska – Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych Spółka Akcyjna z dnia 8 grudnia 2003 roku z uwzględnieniem zmian wprowadzonych Uchwałą Zarządu CUP TUO SA z dnia 9 sierpnia 2007 roku

Za zgodą Avivy Towarzystwa Ubezpieczeń Ogólnych S.A. (zwanego dalej Aviva) oraz po opłaceniu przez ubezpieczającego dodatkowej składki, niniejsza klauzula stanowi rozszerzenie umowy ubezpieczenia prac budowlanych i stanowi jej integralną część.

§ 1. Definicje

Dla potrzeb niniejszej klauzuli ustala się następujące pojęcia i ich znaczenie:

Okres ubezpieczenia

Okres ubezpieczenia jest określony w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia i kończy się wraz z upływem ostatniego dnia ubezpieczenia wskazanego w tym dokumencie lub też z upływem dnia, w którym faktycznie wygasło ubezpieczenie prac budowlanych, w zależności od tego, która z dwóch wymienionych okoliczności zajdzie wcześniej.

Planowane rozpoczęcie działalności gospodarczej

Data, określona w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, w której planowane jest zakończenie ubezpieczonych prac budowlanych oraz od której planowany jest początek działalności gospodarczej i uzyskiwania przychodów w rezultacie rozpoczęcia eksploatacji mienia, stanowiącego przedmiot ubezpieczenia prac budowlanych.

Okres odszkodowawczy

Okres, który rozpoczyna się w dniu planowanego rozpoczęcia działalności gospodarczej, i trwa tak długo, jak szkoda, która wydarzyła się w trakcie realizacji prac budowlanych, wywierać będzie, w wyniku opóźnienia planowanej daty zakończenia takich ubezpieczonych prac, ujemne skutki na planowane wyniki działalności gospodarczej, nie dłużej jednak niż maksymalny okres odszkodowawczy określony w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.

Maksymalny okres odszkodowawczy

Maksymalny okres, który rozpoczyna się w dniu planowanego rozpoczęcia działalności gospodarczej i w którym Aviva może ponosić odpowiedzialność za ujemne skutki jakie na planowane wyniki działalności gospodarczej wywierać będzie, w rezultacie opóźnienia planowanej daty zakończenia ubezpieczonych prac budowlanych, szkoda, która wydarzyła się w trakcie realizacji takich prac.

Okres wyczekiwania

Okres, rozpoczynający się w dniu planowanego rozpoczęcia działalności gospodarczej, określony w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, w trakcie którego Aviva nie ponosi odpowiedzialności za ujemne skutki, jakie na planowane wyniki działalności gospodarczej wywierać będzie, w rezultacie opóźnienia planowanej daty zakończenia ubezpieczonych prac budowlanych, szkoda, która wydarzyła się w trakcie realizacji takich prac.

Odpowiednia wartość szkody, za którą Aviva nie ponosi odpowiedzialności, zostanie wyliczona poprzez pomnożenie średniej dziennej wartości szkody w trakcie okresu ubezpieczenia przez ilość dni uzgodnionych w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia jako okres wyczekiwania.

Obrót

Suma przychodów uzyskanych lub należnych ubezpieczającemu z tytułu działalności produkcyjnej, najmu pomieszczeń lub innych usług świadczonych w ramach prowadzonej przez ubezpieczającego działalności gospodarczej w miejscu ubezpieczenia.

Obrót roczny

Obrót jaki zostałby osiągnięty w ciągu pierwszych dwunastu miesięcy od daty planowanego rozpoczęcia działalności gospodarczej, w przypadku gdyby w trakcie realizacji ubezpieczonych prac budowlanych nie wydarzyła się szkoda.

Zysk brutto

Kwota stanowiąca różnicę pomiędzy:

- sumą wartości obrotu, wartości zapasów (wyrobów gotowych oraz produkcji w toku) według stanu na koniec roku obrachunkowego
- a sumą wartości zapasów (wyrobów gotowych oraz produkcji w toku) według stanu na początek roku obrachunkowego i nie ubezpieczonych kosztów wytworzenia.

Wartości stanu zapasów (wyrobów gotowych oraz produkcji w toku) uzyskuje się na podstawie zapisów księgowych prowadzonych przez ubezpieczającego, po urealnieniu ich wartości.

Nie ubezpieczone koszty wytworzenia

Bezpośrednie koszty zmienne rozumiane jako koszty, które ulegają proporcjonalnej redukcji w wyniku zmniejszenia poziomu aktywności gospodarczej przedsiębiorstwa i zmniejszenia wartości obrotu.

Wskaźnik zysku brutto

Udział procentowy zysku brutto w wartości obrotu, jaki zostałby osiągnięty w trakcie okresu odszkodowawczego, w przypadku gdyby w trakcie realizacji ubezpieczonych prac budowlanych nie wydarzyła się szkoda.

§ 2. Przedmiot ubezpieczenia

Ubezpieczeniem, na podstawie warunków niniejszej klauzuli, objęty jest szacowany zysk brutto, który ubezpieczający osiągnąłby z tytułu wytwarzania produktów lub sprzedaży towarów i usług, gdyby planowana przez niego działalność gospodarcza w miejscu ubezpieczenia nie została opóźniona lub zakłócona na skutek szkody w mieniu zaistniałej w trakcie realizacji ubezpieczonych prac budowlanych, z zastrzeżeniem postanowień § 4.

§ 3. Miejsce ubezpieczenia

Ubezpieczeniem pozostaje objęte miejsce realizacji ubezpieczonego kontraktu budowlanego, określone w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia dla Rozdziału I.

§ 4. Zakres ubezpieczenia

Z zastrzeżeniem wszelkich postanowień oraz wykluczeń zawartych w warunkach niniejszej klauzuli, Aviva wypłaci ubezpieczającemu odszkodowanie do maksymalnej wysokości sumy ubezpieczenia, zgodnie ze specyfikacją zawartą w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, przy czym warunkami bezwzględnymi i koniecznymi powstania odpowiedzialności Avivy z tytułu ubezpieczenia spodziewanego zysku pozostają:

- 1) opóźnienie lub zakłócenie planowanej przez ubezpieczającego działalności gospodarczej na terenie jego lokalizacji na skutek utraty lub uszkodzenia mienia w rezultacie zaistnienia, w miejscu i w trakcie okresu ubezpieczenia, nagłego, przypadkowego zdarzenia, z zastrzeżeniem postanowień punktu 2) poniżej,
- 2) posiadanie przez ubezpieczającego w dniu powstania szkody ważnej ochrony ubezpieczeniowej w zakresie wszystkich ryzyk budowy zawartej na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia prac budowlanych Avivy i obejmującej zakresem w ramach Rozdziału I powstałą szkodę w mieniu, niezależnie od wysokości obowiązującej franszyzy lub udziału własnego.

§ 5. Suma ubezpieczenia

1. Całkowita suma ubezpieczenia spodziewanego zysku zostaje określona w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia jako planowany zysk brutto w maksymalnym okresie odszkodowawczym z jednoczesnym ustaleniem długości maksymalnego okresu odszkodowawczego.
2. Wszelkie dane finansowe, które posłużyły ubezpieczającemu do wyliczenia sumy ubezpieczenia określonej jako szacowany zysk brutto w okresie odszkodowawczym powinny być poświadczone przez głównego księgowego lub biegłego rewidenta ubezpieczającego.

USTALENIE WARTOŚCI SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 6. Spodziewany zysk brutto w maksymalnym okresie odszkodowawczym

Odpowiedzialność Avivy z tytułu ubezpieczenia spodziewanego zysku brutto w maksymalnym okresie odszkodowawczym, na podstawie warunków niniejszej klauzuli, ograniczona zostaje do nie zrealizowanej wartości spodziewanego zysku brutto, wynikającej ze spadku wartości planowanego obrotu oraz ze wzrostu kosztów działalności. Całkowitą wartość szkody stanowić będzie:

- 1) w odniesieniu do spadku wartości planowanego obrotu - kwota uzyskana z pomnożenia wskaźnika zysku brutto przez wielkość, o jaką faktyczny obrót osiągnięty w okresie odszkodowawczym zmniejszył się, na skutek zaistniałej szkody, w stosunku do planowanego obrotu w tym okresie, z zastrzeżeniem, że poziom wskaźnika zysku brutto oraz wartość planowanego obrotu w okresie odszkodowawczym będą reprezentować maksymalnie przybliżone wyniki, które, gdyby nie szkoda w mieniu, zostałyby osiągnięte przez ubezpieczającego w danym okresie po jej zaistnieniu, po uprzednim uwzględnieniu trendów, specjalnych okoliczności i uwarunkowań rynkowych, które miałyby wpływ na rozwój i przebieg planowanej działalności gospodarczej ubezpieczającego,
- 2) w odniesieniu do wzrostu kosztów działalności - kwota dodatkowych, niezbędnych i uzasadnionych wydatków (z zastrzeżeniem postanowień klauzuli „Nie ubezpieczone koszty stałe”) poniesionych w celu uniknięcia lub też zmniejszenia spadku wartości obrotu, który miałby miejsce w trakcie okresu odpowiedzialności w przypadku

zaniechania tych wydatków, z zastrzeżeniem, że całkowita kwota wydatków dodatkowych nie przekroczy kwoty wyliczonej poprzez pomnożenie wskaźnika zysku brutto przez wartość unikniętego w ten sposób spadku planowanego obrotu, przy czym powyższe kwoty zostaną pomniejszone o wszelkie zaoszczędzone w trakcie okresu odszkodowawczego wydatki, których ubezpieczający nie musiał ponosić lub poniósł w ograniczonym zakresie w związku z powstałą szkodą, a które, w przypadku ich poniesienia, obciążąłyby zysk brutto.

Klauzula proporcjonalności

W przypadku gdy suma ubezpieczenia określona w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia jako spodziewany zysk brutto w maksymalnym okresie odszkodowawczym okaże się niższa od sumy powstałej w wyniku pomnożenia wskaźnika zysku brutto przez obrót roczny (proporcjonalnie zwiększony w razie gdy maksymalny okres odszkodowawczy przekracza dwanaście miesięcy), kwota odszkodowania wyliczona zgodnie z postanowieniami warunków niniejszej klauzuli zostanie proporcjonalnie zmniejszona.

Klauzuli proporcjonalności nie stosuje się w przypadku, kiedy w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia określony został procentowo dopuszczalny wzrost szacowanej wartości zysku brutto w maksymalnym okresie odszkodowawczym, chyba że wzrost ten przekracza dopuszczalny poziom.

Franszyza redukcyjna lub udział własny ubezpieczającego

Kwota określona w umowie ubezpieczenia zawartej na podstawie warunków niniejszej klauzuli jako „franszyza redukcyjna” stanowi udział własny ubezpieczającego i będzie odejmowana od kwoty każdej uzgodnionej całkowitej wartości ubezpieczonej szkody. Wszystkie szkody, których wartość nie przekracza kwoty franszyzy redukcyjnej nie są objęte ubezpieczeniem.

Udział własny ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia zawartej na podstawie warunków niniejszej klauzuli może zostać określony jako „okres wyczekiwania”. W takim przypadku odpowiedzialność Avivy dotyczy utraty zysku w trakcie okresu odszkodowawczego, odpowiednio skróconego o okres wyczekiwania. Wszystkie szkody, których ujemne skutki na wyniki prowadzonej działalności gospodarczej wywierane są przez okres nie dłuższy od okresu wyczekiwania, nie są objęte ubezpieczeniem.

Nie ubezpieczone koszty stałe

W przypadku nie objęcia ubezpieczeniem którejkolwiek z pozycji kosztów stałych i odjęciu, razem z planowaną wartością nie ubezpieczonych kosztów wytworzenia, wartości tej pozycji przy kalkulacji sumy ubezpieczenia planowanego zysku brutto w okresie odszkodowawczym (zgodnie z definicją zawartą w warunkach niniejszej klauzuli), wartość należnego odszkodowania z tytułu wzrostu kosztów działalności zostanie uwzględniona jedynie w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość sumy ubezpieczenia planowanego zysku brutto do wartości sumy ubezpieczenia planowanego zysku brutto oraz nie ubezpieczonych kosztów stałych.

Okres odpowiedzialności Avivy

Aviva odpowiada za utratę zysku jedynie w granicach okresu odszkodowawczego, z zastrzeżeniem, że do okresu odszkodowawczego nie wlicza się nieuzasadnionej zwłoki ubezpieczającego w podjęciu działalności gospodarczej.

WYŁĄCZENIA

§ 7. Wyłączenia szczegółowe

1. Odpowiedzialność Avivy na podstawie warunków ubezpieczenia utraty spodziewanych zysków jest wyłączona w przypadku, kiedy:
  - 1) niezrealizowanie spodziewanego zysku brutto, wynikające ze spadku wartości planowanego obrotu oraz ze wzrostu kosztów działalności w rezultacie opóźnienia planowanej daty zakończenia ubezpieczonych prac budowlanych, nastąpiło w wyniku:
    - a) utraty lub uszkodzenia mienia ubezpieczonego w ramach Rozdziału I na podstawie któregośkolwiek z dodatków lub klauzul szczegółowych zapisanych w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia prac budowlanych, które to dodatki lub klauzule rozszerzają zakres ubezpieczenia poza zakres podstawowy określony w ogólnych warunkach ubezpieczenia prac budowlanych, chyba że strony wyraźnie uzgodniły inaczej w umowie ubezpieczenia;
    - b) trzęsienia ziemi, wybuchu wulkanu, tsunami, chyba że strony wyraźnie uzgodniły inaczej w polisie;
    - c) szkód w mieniu otaczającym, maszynach i urządzeniach budowlanych oraz w zapleczu placu budowy;
    - d) zniszczenia, utraty lub uszkodzenia jakichkolwiek materiałów pomocniczych lub środków obrotowych niezbędnych do prowadzenia planowanej działalności gospodarczej;
    - e) jakichkolwiek restrykcji lub ograniczeń narzuconych przez władze państwowe lub publiczne;
    - f) zmian, dodatkowych modyfikacji, ulepszeń, poprawienia jakichkolwiek błędów, wad lub usterek, dokonanych po zaistnieniu zdarzenia szkodowego;
    - g) utraty lub uszkodzenia mienia, które zostało przekazane do eksploatacji lub użytkowania przez ubezpieczającego lub też takiego mienia, dla którego ochrona ubezpieczeniowa wygasła zgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczenia prac budowlanych.
  - 2) szkoda jest wynikiem konieczności poniesienia kar umownych lub innych opłat z tytułu niedotrzymania lub niewłaściwego wypełnienia postanowień kontraktu, z tytułu opóźnienia lub nie ukończenia prac objętych kontraktem lub też wynikiem konieczności zapłaty jakichkolwiek kar lub grzywien;
  - 3) szkoda jest wynikiem utraty lub zmniejszenia przychodów lub zysków bezpośrednio w konsekwencji zawieszenia, wycofania lub upłynięcia terminu ważności jakiegokolwiek umowy leasingu, licencji lub zamówienia etc. po rozpoczęciu planowanej działalności gospodarczej przez ubezpieczającego;
  - 4) Aviva odmówiła wypłaty odszkodowania z powodu braku odpowiedzialności za szkodę w mieniu, w wyniku której nastąpiło opóźnienie w rozpoczęciu planowanej działalności gospodarczej przez ubezpieczającego;
  - 5) szkoda nastąpiła w pracach o prototypowym charakterze, chyba że strony uzgodniły wyraźnie inaczej w polisie;
  - 6) szkoda w mieniu powstała poza miejscem ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia prac budowlanych w Rozdziale I;
  - 7) szkoda w mieniu jest wynikiem kradzieży z włamaniem, rabunku lub aktów wandalizmu;
  - 8) utrata zysku została zwiększona w trakcie trwania okresu odszkodowawczego na skutek:

- a) decyzji właściwych władz lub organów, która uniemożliwia lub opóźnia odbudowę zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności gospodarczej przez ubezpieczającego;
  - b) braku lub niemożności pozyskania przez ubezpieczającego funduszy lub środków kapitałowych niezbędnych do tymczasowej odbudowy lub zastąpienia zniszczonego, uszkodzonego mienia lub też odtworzenia zniszczonego mienia w normalnym trybie.
2. Dodatkowo, odpowiedzialność Avivy na podstawie warunków niniejszej klauzuli, nie obejmuje strat będących wynikiem:
- 1) niemożności ściągnięcia należności w rezultacie utraty dokumentów księgowych,
  - 2) deprecjacji nie uszkodzonych materiałów lub zapasów,
  - 3) niedoubezpieczenia w umowie ubezpieczenia prac budowlanych.

KLAUZULE I POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE

§ 8. Raporty dotyczące postępu prac budowlanych

Ubezpieczający jest zobowiązany do informowania Avivy o postępie prac budowlanych, będących przedmiotem ubezpieczenia, przy czym informacja taka będzie przekazywana w formie raportów w okresach określonych w polisie.

§ 9. Przedłużenie okresu ubezpieczenia

1. Przedłużenie okresu ubezpieczenia uzgodnione pomiędzy ubezpieczającym a Avivą dla Rozdziału I ubezpieczenia prac budowlanych w żadnym przypadku nie będzie rozumiane jako równoczesne przedłużenie określonego w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia okresu ubezpieczenia utraty spodziewanego zysku.
2. Wniosek o przedłużenie okresu ubezpieczenia utraty spodziewanego zysku powinien zostać złożony przez ubezpieczającego na piśmie na możliwie jak najwcześniejszym etapie realizacji ubezpieczonych prac budowlanych, przy czym wniosek taki powinien zawierać szczegółowy opis zaistniałych okoliczności, które doprowadziły do konieczności przedłużenia okresu ubezpieczenia. Uzgodnienie przedłużenia okresu ubezpieczenia utraty spodziewanego zysku jest wiążące jedynie w przypadku potwierdzenia tego faktu przez Avivę na piśmie poprzez wystawienie stosownego aneksu do dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia.
3. Każda zmiana daty planowanego rozpoczęcia działalności gospodarczej powinna być zgłoszona przez ubezpieczającego, przy czym będzie ona wiążąca w odniesieniu do ubezpieczenia utraty spodziewanego zysku jedynie w przypadku potwierdzenia tego faktu przez Avivę na piśmie poprzez wystawienie stosownego aneksu do dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia .

§ 10. Obowiązek zgłaszania zmian lub nowych okoliczności związanych z realizacją ubezpieczonych prac budowlanych

W razie zaistnienia zmian lub nowych okoliczności mających istotny wpływ na ocenę przyjętego do ubezpieczenia ryzyka i na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia szkody, a w szczególności w przypadku:

- 1) zmian w planowanym harmonogramie czasowym prac budowlanych;
- 2) dokonania istotnych modyfikacji, ulepszeń w jakimkolwiek z elementów ubezpieczanych prac lub rozszerzenia ich zakresu;

- 3) odstępow od zalecanych lub początkowo planowanych metod budowy lub montażu;
- 4) zaistnienia istotnych zmian w sytuacji prawnej lub kondycji finansowej ubezpieczającego (takich jak faktyczne zaprzestanie działalności gospodarczej, postawienie w stan likwidacji czy ustanowienie zarządu komisarycznego dla ubezpieczającego);

umowa ubezpieczenia zawarta na warunkach niniejszej klauzuli automatycznie wygasa, chyba że Aviva uprzednio wyraziła pisemną zgodę na kontynuację ubezpieczenia.

§ 11. Obowiązki ubezpieczającego w przypadku zaistnienia szkody

W razie stwierdzenia zaistnienia zdarzenia mogącego pociągnąć za sobą utratę spodziewanego zysku, która mogłaby stanowić podstawę do zgłoszenia roszczenia z tytułu umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie warunków niniejszej klauzuli, ubezpieczający jest zobowiązany:

- 1) użyć dostępnych mu środków w celu zmniejszenia lub uniknięcia opóźnienia w realizacji ubezpieczonych prac budowlanych,
- 2) niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 7 dni roboczych zawiadomić Avivę,
- 3) bezzwłocznie zawiadomić Policję w przypadku, kiedy istnieje podejrzenie, że szkoda powstała w rezultacie świadomego działania, którego celem było jej wyrządzenie lub też w przypadku istnienia innych znamion przestępstwa,
- 4) udostępnić Avivie lub powołanym przez towarzystwo niezależnym ekspertom, wszelkie dokumenty (w tym księgi rachunkowe, pokwitowania, faktury, rachunki, bilanse), które mogą okazać się niezbędne do ustalenia okoliczności powstania szkody oraz określenia wysokości odszkodowania, przy czym ubezpieczający obowiązany jest jednocześnie sporządzić, najpóźniej w ciągu trzydziestu dni od upływu okresu odszkodowawczego, na podstawie posiadanych materiałów i na własny koszt, obliczenie poniesionych strat oraz kalkulację wysokości roszczenia,
- 5) umożliwić upoważnionym przedstawicielom Avivy dostęp do miejsca budowy, w którym wydarzyła się szkoda, w celu podjęcia bezpośrednich rozmów z odpowiedzialnym za dane prace przedstawicielem wykonawcy lub podwykonawcy i ustalenia możliwych przyczyn wydarzenia się szkody oraz jej zakresu i wpływu na interesy ubezpieczającego, a także w celu uzgodnienia możliwych do podjęcia działań, tak aby w jak największym stopniu zapobiec opóźnieniu rozpoczęcia planowanej działalności gospodarczej przez inwestora, przy czym Aviva zastrzega sobie prawo sformułowania rozsądnych rekomendacji dla uniknięcia lub zminimalizowania okresu takiego opóźnienia.

§ 12. Wypłata odszkodowania

W przypadku przyjęcia przez Avivę odpowiedzialności z tytułu umowy ubezpieczenia utraty spodziewanego zysku, zawarte na podstawie warunków niniejszej klauzuli, Aviva wypłaci odszkodowanie po upływie okresu odszkodowawczego, w ciągu trzydziestu dni od dnia dostarczenia przez ubezpieczającego pełnej dokumentacji uzasadniającej roszczenie oraz wysokość należnego odszkodowania.

§ 13. Częściowe wypłaty odszkodowania w trakcie okresu odszkodowawczego

1. Aviva może dokonywać na rachunek ubezpieczającego, nie częściej jednak niż na koniec każdego kolejnego miesiąca, wypłat bezspornej części odszkodowania z tytułu utraty spodziewanego zysku, przed całkowitym upływem okresu odszkodowawczego. Wypłacona kwota zostanie zaliczona na poczet całości odszkodowania, jednakże wypłacane kwoty

częściowe nie będą mogły przewyższyć takiej części całkowitej sumy ubezpieczenia określonej w polisie, która odpowiada części maksymalnego okresu odszkodowawczego za jaki dokonano wypłaty.

2. Aviva będzie miała prawo wstrzymać wypłatę zaliczek na poczet odszkodowania w przypadku kiedy prokuratura, z urzędu lub na wniosek policji lub poszkodowanego i w rezultacie zaistnienia zdarzenia mogącego pociągnąć za sobą utratę spodziewanego zysku, wszczęła śledztwo przeciwko ubezpieczonemu w sprawie możliwości popełnienia przez niego przestępstwa.

§ 14. Beneficjenci ubezpieczenia

Jedynym ubezpieczonym i beneficjentem polisy zawartej na warunkach niniejszej klauzuli jest Inwestor lub Zleceniodawca wymieniony w polisie.

§ 15. Obowiązek prowadzenia ksiąg

1. Ubezpieczający jest zobowiązany prowadzić księgi rachunkowe oraz przechowywać i chronić dokumentację finansową zgodnie z obowiązującymi przepisami, a w szczególności zgodnie z Ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. nr 121, poz. 591) oraz w taki sposób aby nie mogły one ulec zniszczeniu w wyniku zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
2. Ubezpieczający jest zobowiązany, na wniosek Avivy, umożliwić przedstawicielom towarzystwa wgląd do dokumentów finansowych przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz w każdym momencie trwania ochrony ubezpieczeniowej.

§ 16. Klauzula rabatowa

W przypadku gdy faktyczna wartość osiągniętego zysku brutto, na podstawie potwierdzonego przez biegłych rewidentów ubezpieczającego sprawozdania finansowego określającego wartość zysku brutto osiągniętego w okresie dwunastu miesięcy po dacie rozpoczęcia działalności gospodarczej (odpowiednio zwiększonego, gdy maksymalny okres odszkodowawczy przekracza dwanaście miesięcy), okaże się mniejsza niż suma ubezpieczenia utraty spodziewanego zysku zadeklarowana przez ubezpieczającego na początku okresu ubezpieczenia, Aviva dokona zwrotu pro rata niewykorzystanej składki od różnicy wynikającej z przeszacowania zysku brutto. Jeśli w trakcie okresu ubezpieczenia wydarzyła się szkoda, której rezultatem było roszczenie z tytułu utraty spodziewanego zysku, wartość zysku brutto zawarta w powyższym sprawozdaniu finansowym zostanie, w celu ostatecznego rozliczenia składki, zwiększona przez ubezpieczającego o kwotę, o jaką zysk brutto zmniejszył się w trakcie dwunastu miesięcy po dacie rozpoczęcia działalności gospodarczej w konsekwencji tej szkody.

§ 17. Płatnicy podatków pośrednich

Jeżeli ubezpieczający jest płatnikiem podatku od towarów i usług VAT oraz podatku akcyzowego, to wszelkie dane liczbowe, o których mowa w niniejszych warunkach ogólnych, nie będą uwzględniały tego podatku.

§ 18. Biegli rewidenci

Szczegółowe dane i informacje, które Aviva może wymagać na podstawie § 11. ust.1.pkt 4) niniejszych warunków ogólnych, mogą być opracowane i przedstawione, na podstawie ksiąg rachunkowych i innych dokumentów księgowych ubezpieczającego, przez biegłego rewidenta,

który bada księgi rachunkowe ubezpieczającego. Dane i informacje przedstawione przez biegłego rewidenta będą dowodem prima facie w odniesieniu do oceny wysokości roszczenia i ustalenia odszkodowania.

§ 19. Prawo do powołania ekspertów

W przypadku powstania szkody, ubezpieczający oraz Aviva mają prawo powołania własnych ekspertów w celu wyliczenia wysokości odszkodowania należnego z tytułu ubezpieczenia utraty zysku na podstawie niniejszych ogólnych warunków, z zastrzeżeniem, że:

- 1) każda strona ponosi koszty ekspertyzy sporządzonej przez eksperta przez nią powołanego,
- 2) w przypadku, kiedy jedna ze stron nie zgadza się ze sposobem wyliczenia odszkodowania wykonanym przez drugą stronę, Aviva i ubezpieczający wyznaczą wspólnie neutralnego eksperta, którego ekspertyza będzie ostateczna i wiążąca dla obu stron, z tym że koszty powołania wspólnego eksperta obie strony poniosą w równych częściach.

§ 20. Postanowienia końcowe

1. Umowa ubezpieczenia utraty spodziewanego zysku może zostać zawarta na uzgodnionych przez strony warunkach odbiegających od postanowień warunków niniejszej klauzuli, z zastrzeżeniem że warunki dodatkowe nie mogą być sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa. Dodatkowe klauzule umowne uzgodnione przez strony powinny być sporządzone na piśmie pod rygorem nieważności.
2. W sprawach nie uregulowanych warunkami niniejszej klauzuli, zastosowanie mają ogólne warunki ubezpieczenia prac budowlano-montażowych, Commercial Union Polska - Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A., z dnia 8 grudnia 2003.
3. W sprawach nie uregulowanych warunkami niniejszej klauzuli lub ogólnymi warunkami ubezpieczenia prac budowlanych powołanych w punkcie 2. wyżej lub też nie uzgodnionych dodatkowo, mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu Cywilnego, Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151 z 2003 r.) oraz inne obowiązujące akty prawne.

1 czerwca 2009 r. Commercial Union Polska – Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych SA zmieniło nazwę na Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych SA.